

Samrådsunderlag

Undersökningssamråd gällande utökad hantering av entreprenadberg på fastigheterna Göteborg Biskopsgården 830:822 m fl (Vikans kross) i Göteborgs kommun

2023-05-04

Innehåll

1	Inledning	2
1.1	Saken	2
1.2	Administrativa uppgifter	3
1.3	Bakgrund och behovet	3
1.4	Gällande tillstånd/anmälningar enligt miljöbalken	3
1.5	Sevesoanläggning	4
2	Verksamhetsbeskrivning	5
2.1	Beskrivning av den samlade verksamheten inom gällande miljöbalkstillstånd ...	5
2.2	Planerad ändring av verksamheten	6
2.3	Alternativ till ändring av verksamheten	7
3	Områdesbeskrivning	7
3.1	Planförhållanden	7
3.2	Riksintressen och skyddade områden enligt miljöbalken	7
3.3	Bostadsbebyggelse	8
3.4	Övriga intressen	8
4	Förväntade miljöeffekter	10
4.1	Ljudmiljö-bullerpåverkan	10
4.2	Damning och utsläpp till luft i övrigt	10
4.3	Utsläpp till vatten	11
4.4	Ingrepp i mark, natur- och kulturmiljö	11
4.5	Hushållning med naturresurser och energiförbrukning	11
4.6	Följdverksamhet i form av externa transporter	12
5	Risk och säkerhet - Sevesoverksamhet	12
6	Bedömning i fråga om betydande miljöpåverkan	13
7	Förslag till innehåll i miljökonsekvensbeskrivning	14
8	Samråds- och prövningsprocessen	14
8.1	Allmän information om prövningsprocessen	14
8.2	Samrådskrets för planerad ändring av verksamhet	17

Kontaktperson samrådsunderlag:

Katarina Wallinder, Skanska Industrial Solutions AB,

Version: grundversion 2023-03-10, Rev 1 2023-05-04

1 Inledning

1.1 Saken

Skanska Industrial Solutions AB (Skanska) undersöker möjligheten att utöka möjligheten till hantering av entreprenadberg vid Vikans kross på Hisingen i Göteborgs kommun. Den pågående och planerade verksamheten är lokaliserad på Hisingen, på fastigheterna Göteborg Biskopsgården 830:822 m fl, se verksamhetens lokalisering i figur 1.1.1

Figur 1.1.1. Verksamhetens lokalisering. Läget för verksamheten är markerad med blå cirkel.

Föreliggande underlag har upprättats för samråd enligt miljöbalken med Länsstyrelsen i Västra Götalands län och berörda övriga myndigheter, organisationer och enskilda. Detta dokument utgör underlag för undersökningssamråd. Syftet med samrådet är att utreda om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP) och att samråda om verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning samt de miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra.

1.2 Administrativa uppgifter

I tabell 1.2.1 framgår kontaktuppgifter m.m. till Skanska.

Tabell 1.2.1 Administrativa uppgifter.

Sökande	Skanska Industrial Solutions AB 112 74 Stockholm
Organisationsnummer	556793-1638
Kontaktperson samråd	Katarina Wallinder 010-449 00 72 Katarina.wallinder@skanska.se

1.3 Bakgrund och behovet

Skanska bedriver verksamhet vid den s k Vikans kross, som huvudsakligen är en täkt för produktion av bergmaterial. Inom täktområdet producerar Skanska bl a också betong och asfalt samt bedriver återvinningsverksamhet.

Täktverksamheten på Vikans kross sker med stöd av ett grundtillstånd till miljöfarlig verksamhet meddelat av Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län den 19 december 2008 (dnr 551-18527-2007) och ändringstillstånd meddelat av samma myndighet den 26 januari 2017 (dnr 551-35798-2015) och den 8 januari 2021 (dnr 551-1614-2020).

Ändringstillståndet som meddelades 2017 innebär en möjlighet att inom verksamheten återvinna entreprenadberg och schaktmassor m.m. Ändringstillståndet anpassades utifrån ett beräknat behov av hantering av extra stora mängder entreprenadberg från anläggande av tåg tunneln Västlänken¹. Leveranser av entreprenadberg från Västlänken var prognosticerat att ske i större mängder under tre års tid. Förutsättningarna gällande dessa leveranser har dock ändrats och förväntas nu i stället ske över en längre tid. Skanska behöver härav ändra gällande tillstånd för Vikans kross för att möta förändringen i detta projekt.

1.4 Gällande tillstånd/anmälningar enligt miljöbalken

Täktverksamheten på Vikans kross sker med stöd av ett grundtillstånd till miljöfarlig verksamhet meddelat av Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län den 19 december 2008 (dnr 551-18527-2007).

Genom Miljöprövningsdelegationens beslut om ändringstillstånd den 26 januari 2017 (dnr 551-35798-2015) inkluderades en utökad återvinning såväl som betong- och asfalttillverkning till verksamheten vid Vikans kross. Genom ändringstillstånd den 8 januari 2021 (dnr 551-1614-2020) medgavs en utökad årlig betongproduktion inom ramen för den samlade verksamheten vid Vikan.

¹ Projektet är en tåg tunnel under Göteborgs stadskärna där tre nya underjordiska stationer anläggs. Syfte med projektet är bland annat att avlasta befintlig centralstation samt att underlätta pendling i regionen. Den planerade Västlänken är utpekad som riksintresse för kommunikation enligt miljöbalken 3 kap, 8 §.

Tabell 1.5.1. Gällande tillstånd enligt miljöbalken.

Tillståndet/beslutet avser	Beslutsdatum	Giltigt t.o.m.	Mängd totalt medgivet	Mängd per år
Fortsatt och utvidgad täkt av berg (dnr 551-18527-2008)	2008-12-19	Tills vidare	-	1 miljon ton berg (ändrat, se nedan)
Ändring av årligt maxuttag (dnr 551-8268-2010)	2020-11-16	Tills vidare	-	1 250 000 ton berg
Utökade arbetstider i tåkten (11952/15)	2018-12-18	Tills vidare		
Ändringstillstånd, inbegriper asfaltverk, betongtillverkning, entreprenadbergshantering och återvinning av avfall dnr (551-35798-2015)	2017-01-26	Tills vidare	-	ÅV: 300 000 ton per år av entreprenadberg/schaktmassor -samt under tre år maximalt 1,5 miljoner ton entreprenadberg per år, 100 000 ton avfall per år med avfallskoder enligt villkor 21
Ändringstillstånd, utökad betongproduktion (dnr 551-1614-2020)	2021-01-08	Tills vidare	-	110 000 m3 betong

1.5 Sevesoanläggning

Lagen (1999:831) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor tillämpas på verksamheter där farliga ämnen, t.ex. sprängämnen förekommer i mängder som motsvarar eller överstiger de mängder som föreskrivits.

Beroende på mängderna farliga ämnen som förekommer ställs olika krav. För explosiva ämnen går gränsen för lägre kravnivån vid 10 ton och för högre kravnivån vid 50 ton. Detta innebär att om man i en bergtäkt hanterar mer än 10 ton sprängmedel är den aktuella bergtåkten en s.k. Sevesoverksamhet.

Till följd av hantering av sprängmedel inom verksamhetsområdet för Vikans kross är Vikans kross klassad enligt den lägre kravnivån enligt Sevesolagstiftningen. Ett uppdaterat handlingsprogram lämnades in till Länsstyrelsen 2020 som en bilaga till ansökan om ändringstillstånd (dnr 551-1614-2020).

De delar som avses ändras vad avser återvinning av entreprenadberg har ingen inverkan på anläggningens klassning enligt Sevesolagstiftningen och heller inte någon inverkan av betydelse avseende säkerhetsrisker med hänsyn till Sevesolagstiftningen, se vidare i kap 5.

2 Verksamhetsbeskrivning

I detta kapitel ges en kort beskrivning av den samlade pågående verksamheten vid Vikans kross och en beskrivning av planerad ändring.

2.1 Beskrivning av den samlade verksamheten inom gällande miljöbalkstillstånd

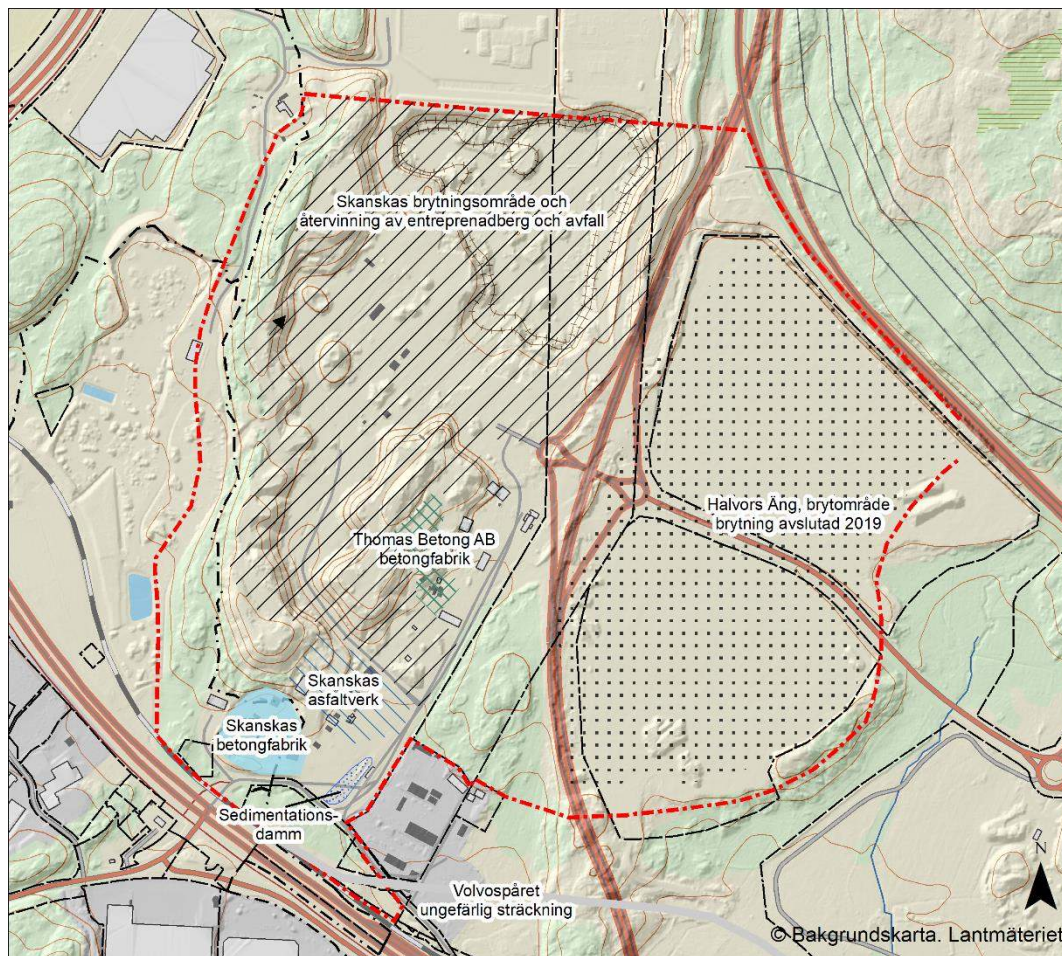
Skanska bedriver inom ramen för gällande miljöbalkstillstånd bergtäktverksamhet för att förse samhället med bergmaterialprodukter. Verksamheten innefattar brytning och vidareförädling av bergmaterialet. Totalt från 1,25 miljoner ton berg loss hållas årligen. Vidareförädling sker genom krossning och sortering av materialet, men också genom betong- och asfalttillverkning.

Brytning av berg sker inom gällande brytningsområde väster om den nya vägen, Halvors länk. Asfalttillverkning sker i befintligt asfaltverk uppfört 1986, kompletterat med återvinningsanläggning för asfaltgranulat 1999. Asfalttillverkning sker i huvudsak genom att stenmaterial av olika fraktioner blandas med uppvärmt bitumen och mindre mängder tillsatsmedel. Betongtillverkningen sker i befintlig betongfabrik sedan 2002. Betongproduktionen sker i huvudsak genom att ballastmaterial i olika fraktioner blandas med vatten och bindemedel för direktleverans till kund/projekt. Totalt får 110 000 m³ betong tillverkas årligen.

Utöver produktion av olika bergmaterialprodukter, asfalt och betong sker även återvinning av entreprenadberg och avfall för anläggningsändamål som ett led i en god resurshushållning i samhället. I korthet omfattar hanteringen införsel av entreprenadberg och avfall i form av asfalt/betong/jord/schaktmassor via täktens infartsväg och massorna vägs på verksamhetens fordonsväg. Kontroll och dokumentation av massorna sker enligt gällande rutiner varefter lastbilen dirigeras till aktuell upplagsplats. En del av materialet genomgår sedan krossning och sortering till lämpliga fraktioner. Efter krossning och sortering avyttras sedan materialet till kunder efter hand.

Vad gäller införsel, lagring och återvinning av rena schaktmassor samt entreprenadberg finns enligt gällande tillstånd möjlighet till hantering av en årlig mängd om 300 000 ton och att under tre år ta emot och bearbeta 1,5 miljon ton entreprenadberg (för att möta behovet av hantering av bergmaterial från Västlänken). Under de år som utökad entreprenadbergshantering sker begränsas den egna brytningen av berg i Vikan och innefattar då främst leveranser av specialsten till asfaltverk och betongindustrier. Behovet av borring, sprängning och förkrossning inom Vikans bergtäkt minskar därför under dessa år. Behovet av krossning motsvarande ett andra krossteg är dock större dessa år då man i verksamheten krossar totalt ca 1,8 miljoner ton berg. Leverans av bergmaterial från Västlänken till Vikan har skett från två delprojekt, Haga och Kvarnberget, dock inte i den takt som tidigare prognosticerats av Trafikverket. Mottagning av entreprenadberg från Västlänken har pågått under tre år. 2021 var första året då mottagning av entreprenadberg översteg 300 000 ton. Även 2022 mottogs över 300 000 ton entreprenadberg. Totalt har ca 1 miljon av berget från Västlänken tagits emot och det återstår ungefär lika mycket.

Verksamheten bedrivs inom ramen för ett antal villkor som har preciserats i grund- och ändringstillstånd för verksamheten. Bland annat finns reglering gällande buller och kemikaliehantering. Ett samlat grepp om omhändertagande av vatten från hela verksamhetsområdet på Vikans kross har skett i samråd med tillsynsmyndigheten. Slutbesiktning av dagvattenanläggningen gjordes av extern part i januari 2023.

Figur 2.1.1. Översikt över olika verksamhetsdelar vid Vikans kross. Den rödstreckade linjen visar gränsen för verksamhetsområdet enligt täktens grundtillstånd från 2008. Thomas betong AB:s betongfabrik ingår inte i Skanskas verksamhet.

2.2 Planerad ändring av verksamheten

Så som beskrivits inledningsvis har leveranser av entreprenadberg från Västlänken-projektet inte levererats i den takt som först prognostiserats av Trafikverket och som la grunden för det ändringstillstånd som meddelades 2017.

Planerad ändring av verksamheten innebär i korthet att den maximala mängden entreprenadberg som får hanteras vid Vikans kross utökas med möjlighet att ta emot maximalt 1 miljon ton per år under ytterligare tre år och maximalt 700 000 ton per år under ytterligare två år. Hantering av entreprenadberget kommer att ske på samma plats som idag, vilket huvudsakligen sker i den norra delen av verksamhetsområdet.

Produktionen bedöms kunna ske inom ramen för gällande tillstånd och verksamhetsgemensamma villkor för verksamheten vid Vikans kross, t.ex. villkor avseende buller, damning, kemikaliehantering etc. Någon ändring av villkor bedöms inte behövas.

2.3 Alternativ till ändring av verksamheten

Skanska har sett över alternativ till att genomföra entreprenadbergshanteringen vid Vikan. Skanska har tre andra anläggningar i Göteborgsområdet som kan ta emot entreprenadberg, en i Ale kommun vid Stora Vikenmotet utmed riksväg 45, en i de nordöstra delarna av Göteborg i Angered och Bugärde i Härryda kommun. Ett annat alternativ vore att öppna upp en ny tillfällig anläggning för ändamålet.

Transporter av bergmaterial från Västlänkens delprojekt Haga är hänvisade att köra från Linné-platsen och söderut på Dag Hammarsköldsleden. Transporterna får vika av från Dag Hammarsköldsleden först vid Flatåsmotet. Med denna begränsning av transportväg genom Göteborgs stad så blir transportavståndet till Skanskas anläggning i Ale drygt 32 km, till Skanskas anläggning i Angered ca 20 km och till vald anläggning Vikans kross ca 12 km. Transportavståndet till Bugärde, Härryda kommun, blir drygt ca 40 km. Transportavståndet till Vikans kross är betydligt kortare och innebär totalt sett en betydligt lägre klimatpåverkan från följdverksamheten transporter jämfört med de alternativa anläggningarna.

Uppförande av en ny återvinningsanläggning skulle innebära att ny mark kan behöva tas i anspråk, vilket i sin tur kan ge en ökad påverkan på natur- och kulturmiljö samt innebära mindre möjlighet till samordning med befintlig infrastruktur på Vikans kross.

Skanska bedömer sammantaget att valt alternativ att fortsätta hanteringen av entreprenadberg från Västlänkenprojektet vid Vikans kross är ett bättre alternativ med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

3 Områdesbeskrivning

I detta kapitel ges en beskrivning av området vid och omkring den planerade verksamheten, vilket ger en översiktlig bild av miljöns känslighet med hänsyn taget till de miljöaspekter som kan påverkas generellt sett av aktuell typ av verksamhet.

3.1 Planförhållanden

Göteborgs översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2022-05-19. Vikanområdet ligger inom ett område vilket i översiktsplanen redovisas som ett område för täkt och verksamheter. I dessa områden ska lokalisering av verksamheter som på olika sätt har omgivningspåverkan prioriteras. Här finns även en markerad framtida väg, där sträckningen ska tolkas som ungefärlig och såväl utformning som nytta behöver studeras vidare i sitt sammanhang innan reservatet tas i anspråk.

Aktuellt område berörs inte av någon gällande detaljplan.

3.2 Riksintressen och skyddade områden enligt miljöbalken

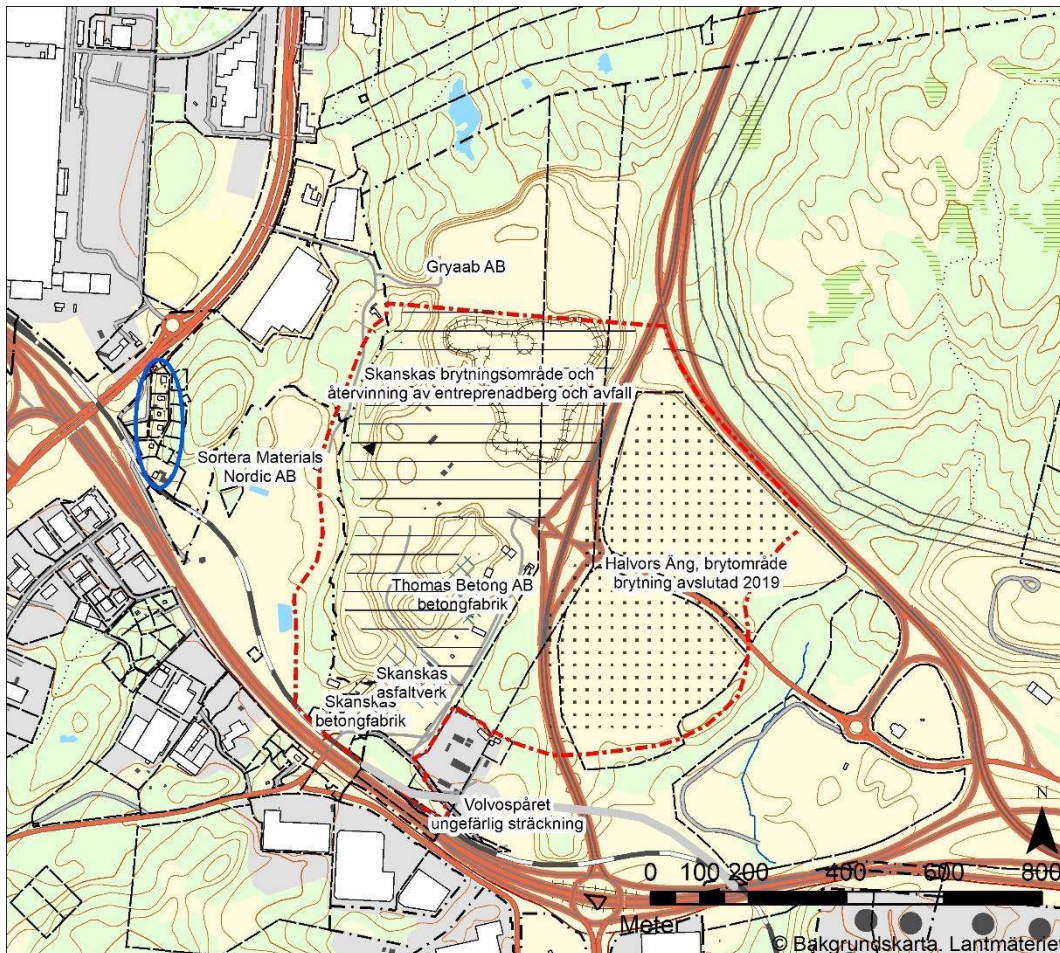
Verksamhetsområdet för den samlade verksamheten vid Vikan är till stor del beläget inom område som är av riksintresse för utbyggnad av hamnverksamhet, Göteborgs hamn. De stora trafiklederna väg 155 (delen Vädermotet-Ytterhamnsmotet) och Hisingsleden (E6.20 Söderleden-Västerleden-Älvsborgsbron-Hisingsleden-Norrleden) är av riksintresse för kommunikation.

Söder om verksamhetsområdet ingår mark i område av riksintresse enligt 4 kap 4§ miljöbalken, Högexploaterad kust.

Verksamhetsområdet berörs inte av något område som omfattas av skydd enligt 7 kap miljöbalken.

3.3 Bostadsbebyggelse

Verksamheten är belägen i ett område som domineras av industrimark och större trafikleder. Bostadsbebyggelse finns ca 350 m väst om den pågående verksamheten. Mellan bebyggelsen och Vikans kross finns en återvinningsanläggning (Sortera Materials Nordic AB).

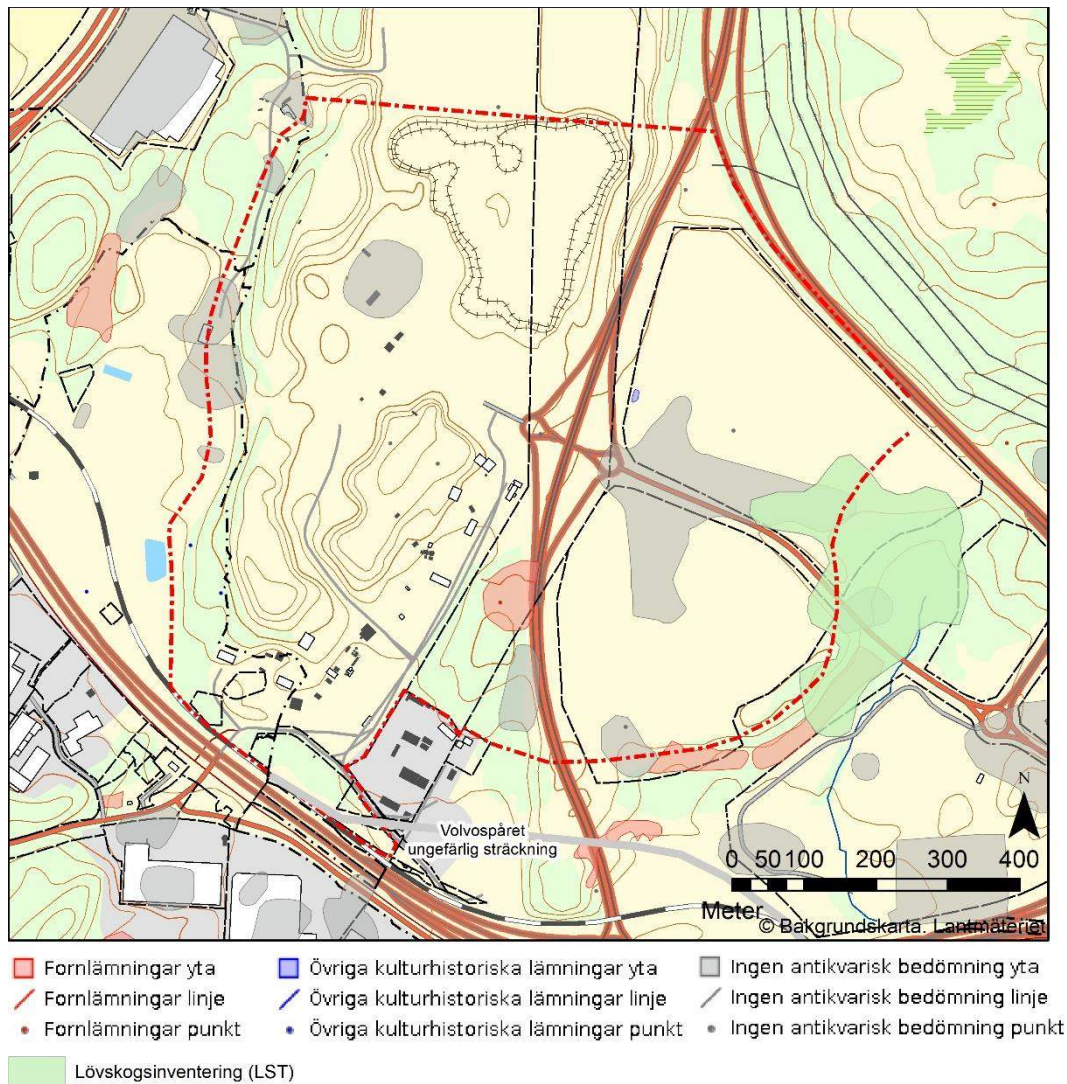

Figur 3.3.1 Översikt bebyggelse. Bostäder (blå oval) finns ca 350 m väster om den pågående verksamheten.

3.4 Övriga intressen

Inga höga naturvärden finns dokumenterade, i det kunskapsunderlag som finns tillgängligt hos Länsstyrelsen (Informationskartan Västra Götaland) eller Skogsstyrelsen (Skogens Pärlor) i direkt anslutning till verksamheten. Öster om verksamhetsområdet för Vikans kross finns ett lövskogsområde som inventerats i länets lövskogsinventering.

Kulturhistoriska lämningar och fornlämningar finns inom och i anslutning till verksamhetsområdet för Vikans kross, se figur 3.4.1.

Figur 3.4.1. Natur- och kulturvärden.

Inom verksamhetsområdet på Vikans kross finns ytterligare en betongfabrik som drivs av Thomas Betong AB. Nämnade betongfabrik drivs, såvitt Skanska känner till, i form av en C-verksamhet efter anmälan till tillsynsmyndigheten. I anslutning till verksamhetsområdet för Vikans kross finns en återvinningsanläggning (Sortera materials Nordic AB), en rötslamhanteringsanläggning (Gryaab AB, drivs av underentreprenör) och andra industrier.

4 Förväntade miljöeffekter

Vid bedömningen av miljöpåverkan tas hänsyn till den planerade ändringens utmärkande egenskaper och samt de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper.

Nedan ges en sammanställning av den omgivningspåverkan som planerad produktionsökning kan antas medföra jämfört med nuläget.

Med miljöeffekter avses direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt.

Skanska har inte identifierat några yttre händelser som på ett betydande sätt skulle kunna påverka planerade ändringen på sådant sätt att den kan förorsaka negativa miljöeffekter på omgivningen.

Sammanfattningsvis bedöms miljöpåverkan i form av buller, utsläpp till luft, mark och vatten vara jämförbar eller något lägre än i dag under maxproduktion.

Skanska bedömer sammantaget att den planerade ändringen kan genomföras inom ramen för tillåten verksamhet och med liten negativ miljöpåverkan lokalt och viss positiv miljöpåverkan med hänsyn taget till resurshushållning.

4.1 Ljudmiljö-bullerpåverkan

Den pågående och planerade verksamheten kan generera ljudpåverkan i omgivningen genom de olika produktionsprocesserna.

Ljud är tryckförändringar i luft, eller andra medier, som kan uppfattas av vår hörsel. Buller kan definieras som allt ljud som inte är önskvärt.

För den pågående verksamheten finns villkor (6) som reglerar bullernivåer vid bostadshus.

En bullerutredning gjordes i samband med ansökan om ändringstillstånd (meddelat 2017) för Skanskas samlade verksamhet vid Vikan. Miljöpåverkan förväntas vara jämförbar vid förhållandena, eller något mindre än, vid dagens tillåtna maxproduktion.

Produktionsprocessen ändras inte, dock kommer en högre produktionsintensitet i delar av verksamheten att ske under fler år jämfört med vad som medges genom gällande tillstånd.

4.2 Damning och utsläpp till luft i övrigt

Den pågående och planerade verksamheten kan innebära omgivningspåverkan i form av damning. Damning kan uppstå vid alla arbetsmoment såsom vid borrhning, krossning och sortering, upplagshantering, lastning av lastbil samt vid transporter. Damningen från verksamheten bedöms dock inte vara ett stort yttre miljöproblem. Verksamheten påverkar även luftmiljön genom avgasutsläpp från maskinparken och transporter. Enligt villkor 10 i gällande tillstånd ska åtgärder vidtas för att minimera spridning av damm från verksamhetens alla moment och enligt villkor 14 ska bolaget aktivt arbeta för att minimera miljöeffekterna från transporter inom anläggningens närområde.

Hantering av entreprenadberg påverkar luften genom avgasutsläpp från maskinparken och genom transporter. Luften påverkas även av damning från arbets- och transportytor under torrperioder. Skyddsåtgärder i form av sopning av transportvägar sker vid behov.

Skanska har interna krav på de maskiner som används inom verksamheten, för att begränsa påverkan på miljön och minska förbrukningen av bränsle och därmed minimera avgasutsläpp. Samtliga medarbetare som kör maskiner har utbildats i s k Ecodriving/sparsam körning. Skanska jobbar aktivt med att minska miljöpåverkan från maskinparken.

Miljöpåverkan till följd av planerad ändring förväntas vara jämförbar vid förhållandena, eller något mindre än, vid dagens tillåtna maxproduktion.

4.3 Utsläpp till vatten

Påverkan på ytvatten kan idag främst ske i form av grumling och kvävetillskott genom det ytvatten som avrinner från arbetsområdet. Provtagning och analys av utgående vatten från verksamheten görs. Ett samlat grepp om omhändertagande av vatten från hela verksamhetsområdet på Vikans kross har gjorts. Under 2021 anlades fördröjningsmagasin och under 2022 utvecklades dessa och en ny dagvattendamm anlades 2022.

Under 2022 har förhöjda kvävehalter noterats i utgående vatten från verksamheten, detta är under utredning och kan ha samband med till Skanska angränsande verksamhet. Skanska utreder vidare möjligheten till alternativa åtgärder för att reducera kvävehalterna i utgående vatten. Förutsatt att åtgärderna ger önskad effekt bedöms planerad ändring inte ge någon ytterligare negativ inverkan nedströms.

Drivmedel och kemikalier förvaras och hanteras så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas. Daglig kontroll minimerar riskerna för okontrollerat utsläpp. I Skankas ledningssystem finns rutiner för nödlägesberedskap.

4.4 Ingrepp i mark, natur- och kulturmiljö

Verksamhetsområdet är avgränsat genom gällande tillstånd för den samlade verksamheten vid Vikan. Ingen utökning av verksamhetsområdet behövs för den planerade ändringen.

Ingen ytterligare påverkan lokalt till följd av planerad ändring av verksamheten förväntas då ingen ytterligare yta krävs. Ytterligare ingrepp på ny plats kan undvikas och detta innebär en positiv konsekvens jämfört med att anlägga en ny yta för hanteringen av entreprenadberg.

4.5 Hushållning med naturresurser och energiförbrukning

Verksamhetsområdet är avgränsat genom gällande tillstånd för den samlade verksamheten vid Vikan. Genom att under ytterligare några år möjliggöra en utökad hantering av entreprenadberg kan man hushålla med den naturliga bergresursen inom brytningsområdet. Detta ger också ett minskat energibehov i verksamheten då t ex borrhning inför sprängning kan ske mer sällan inom ramen för verksamheten under år med ökad hantering av entreprenadberg.

4.6 Följdverksamhet i form av externa transporter

Påverkan från transporter av material består i huvudsak av avgasutsläpp från tung trafik samt buller och damning. Verksamheten är väl lokaliserad med kort transportavstånd till stora trafikleder.

För den andel av leveranser där Skanska handlar upp transporter läggs vikt vid att använda så miljövänliga fordon som möjligt. Skanska har en allmän policy som gäller för externa transportörer. Skanska arbetar generellt med att minska förbrukningen av fossila bränslen vid transporter. Egen personal utbildas i sparsam körning för att minska bränsleförbrukning och utsläpp.

Miljöpåverkan förväntas vara jämförbar vid förhållandena, eller något mindre än, vid dagens tillåtna maxproduktion. Det externa transportarbetet till och från verksamheten kommer att vara högre under fler år än vad som medges i nuläget.

Verksamheten ligger geografiskt nära stora pågående och kommande infrastrukturprojekt som Skanska ska avses hantera entreprenadberg från. Gällande krav för transporter inom Göteborgs stad kommer att följas.

5 Risk och säkerhet - Sevesoverksamhet

Lagen (1999:831) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor tillämpas på verksamheter där farliga ämnen, t.ex. sprängämnen förekommer i mängder som motsvarar eller överstiger de mängder som föreskrivits.

Beroende på mängderna farliga ämnen som förekommer ställs olika krav. För explosiva ämnen går gränsen för lägre kravnivån vid 10 ton och för högre kravnivån vid 50 ton. Detta innebär att om man i en bergtäkt hanterar mer än 10 ton sprängmedel är den aktuella bergtåkten en s.k. Sevesoverksamhet.

Till följd av hantering av sprängmedel inom verksamhetsområdet för Vikans kross är verksamheten klassad enligt den lägre kravnivån enligt Sevesolagstiftningen. För Seveso-verksamheten ska det finnas ett handlingsprogram som uppdateras minst vart femte år. Senaste uppdateringen av handlingsprogrammet för Vikans kross gjorde 29 december 2020. Handlingsprogrammet kommer ses över inför inlämnandet av ansökan om ändringstillstånd.

De risker som i huvudsak bedöms kunna uppstå i samband med täktens verksamhet som omfattas av Sevesolagstiftningen är läckage vid hantering av produkter och personskador.

De delar som nu är planerade att ändras vad avser återvinning av entreprenadberg har ingen inverkan på anläggningens klassning enligt Sevesolagstiftningen. Entreprenadbergshanteringen innebär ingen förändring av betydelse avseende kemikalieanvändningen med avseende på explosiva eller brandfarliga ämnen, mer än att antalet sprängtillfällen blir färre i täkten under år med utökad hantering av entreprenadberg. Den utökade entreprenadbergshanteringen har inte någon inverkan av betydelse avseende säkerhetsrisker med hänsyn till Sevesolagstiftningen.

6 Bedömning i fråga om betydande miljöpåverkan

I enlighet med 6 kap 23 § miljöbalken ska den som avser att ändra en verksamhet som kräver tillstånd enligt 9 kap miljöbalken undersöka om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Enligt 8 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) ska samrådsunderlaget innehålla uppgifter om den bedömning som den som avser att bedriva verksamheten gör i fråga om huruvida en betydande miljöpåverkan kan antas.

Vid undersökning om en verksamhet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 23 eller 26 § miljöbalken ska hänsyn tas till verksamhetens utmärkande egenskaper, verksamhetens lokalisering, och de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper, i enlighet med de kriterier som anges i 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Skanska bedömer sammantaget att den planerade ändringen kan bedrivas inom ramen för gällande verksamhetsgemensamma villkor vid Vikans kross (t.ex. bullervillkor) och utan risk för betydande miljöpåverkan jämfört med den pågående verksamheten, med hänsyn taget till de kriterier som anges i 10-13 §§ Miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Ingen ny mark behöver tas i anspråk för den planerade ändringen, verksamheten är lokaliserad inom område som enligt gällande översiktsplan är avsett för industriändamål. Lokaliseringen omfattas inte av något skydd enligt 7 kap miljöbalken och utgörs inte av något tätbefolkat område.

Den planerade verksamheten främjar god resurshushållning genom att en befintlig verksamhet nyttjas och bedöms inte medföra någon betydande påverkan på den fysiska miljön eller innebära någon risk för människors hälsa.

Sammantaget bedömer Skanska mot bakgrund av den planerade verksamhetens utmärkande egenskaper, dess lokalisering och de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper att den planerade verksamheterna inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Även med beaktande av allmänhetens behov av information bedömer Skanska att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

7 Förslag till innehåll i miljökonsekvensbeskrivning

Utifrån bedömningen att den planerade verksamheten inte kommer att innebära någon betydande miljöpåverkan kommer en liten miljökonsekvensbeskrivning upprättas i enlighet med 47 § 6 kap. miljöbalken.

Tyngdpunkten i MKB:n kommer att vara beskrivning av konsekvenser under driftsfasen. Då verksamhet bedrivits på platsen under lång tid finns god kännedom om dess nuvarande miljöpåverkan.

Planerad verksamhet bedöms inte öka miljöpåverkan jämfört med vad som tillåts med maxproduktion enligt gällande tillstånd. På de stora lederna i anslutning till Vikans kross kommer följdverksamheten i form av transporter till och från anläggningen vara jämförbar eller något mindre än vad som är följden av dagens maxproduktion. Skanska föreslår att MKB:n avgränsas till att behandla främst Luft och klimat regionalt med avseende på utsläpp till luft genom verksamheten och följdverksamhet, utsläpp till vatten och hushållning med material, råvaror och energi. I korthet beskrivs även miljöpåverkan för närboende i form av ljudpåverkan och luftmiljö lokalt.

Gränsen för verksamhetsområdet utgör den primära geografiska avgränsningen i MKB:n. Verksamheten innebär dock även miljöpåverkan utanför verksamhetsområdet varför även denna kommer att beskrivas. Påverkan delas in i lokal (0-1 km), regional och i vissa fall även global påverkan.

MKB:n föreslås också innehålla en beskrivning av de skyddsåtgärder som planeras för att skadliga verkningar ska undvikas, minskas eller avhjälpas och hur det ska undvikas att verksamheten eller åtgärden medverkar till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap MB inte följs.

8 Samråds- och prövningsprocessen

8.1 Allmän information om prövningsprocessen

Tillståndsprövningsprocessen enligt miljöbalken kan delas in i flera steg. I det inledande skedet styrs processen av den som planerar verksamheten och i slutskedet styrs processen av prövningsmyndigheten.

Processen inleds med att den som har för avsikt att bedriva/ändra en verksamhet gör inledande utredningar/undersökningar för att avgöra om var och hur verksamheten avses utvecklas. Processen herefter ser lite olika ut beroende på om den planerade verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller ej.

I 6§ Miljöbedömningsförordningen (2017:966) finns det i första stycket listat vilka verksamheter som alltid kan antas medföra betydande miljöpåverkan. I det fall den planerade verksamheten inte är listad här ska den som avser att bedriva verksamhet undersöka om verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Första stycket i 6 § miljöbedömningsförordningen avgör inte frågan om betydande miljöpåverkan när en verksamhet ändras. Här ska istället alltid en undersökning om miljöpåverkan göras.

Undersökningen innebär att den som avser att bedriva verksamheten tar fram ett samrådsunderlag, och samråder i frågan om betydande miljöpåverkan och i fråga om

miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning (undersökningssamråd) med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten eller åtgärden. Undersökningssamrådet får genomföras så att det också uppfyller kraven på det avgränsningssamråd som ska göras inom ramen för en specifik miljöbedömning.

Efter genomfört undersökningssamråd ska den som avser att utföra verksamheten sammanställa en samrådsredogörelse och lämna in detta till Länsstyrelsen. Härfter ska Länsstyrelsen fatta beslut om den planerade verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Härfter kan processen ske på två olika sätt, beroende på om Länsstyrelsen bedömer att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller ej.

Vid ej betydande miljöpåverkan (ej BMP)

I det fall Länsstyrelsen bedömer att den planerade verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan kan ansökan om tillstånd lämnas in till prövningsmyndigheten utan ytterligare samråd.

När ansökan har lämnats in och den har bedömts vara komplett kungörs ansökan och berörd ges möjlighet att yttra sig över ansökan. Prövningsmyndigheten ska härfter fatta beslut gällande ansökan. När frågan är avgjord kungörs beslutet. Beslutet kan överklagas av berörda inom en viss angiven tid.

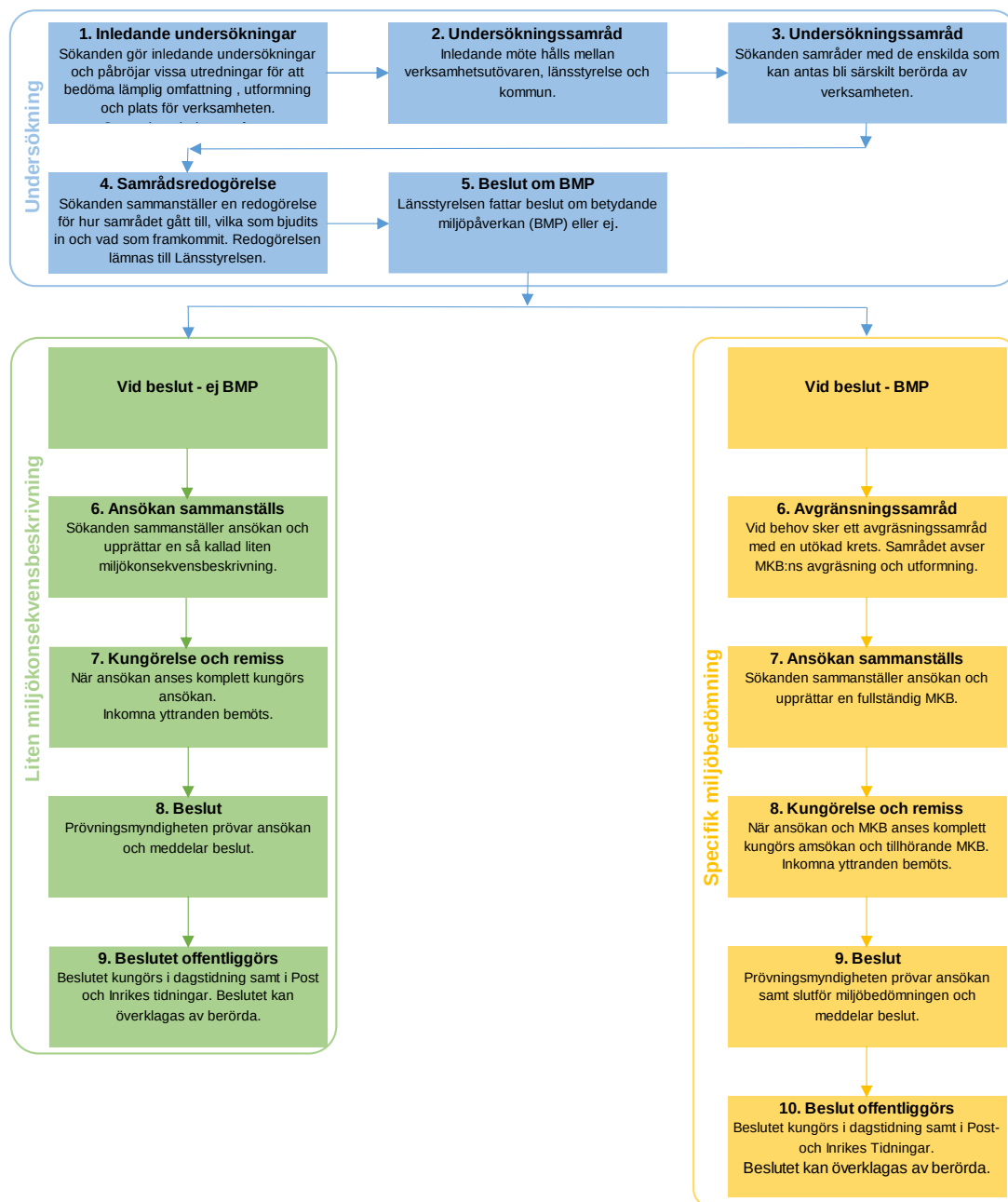
Vid betydande miljöpåverkan (BMP)

I det fall Länsstyrelsen bedömer att den planerade verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska en specifik miljöbedömning göras och ytterligare samråd ska vid behov ske gällande avgränsning av miljökonsekvensbeskrivningens innehåll.

När avgränsningssamrådet är genomfört sammanställer den som har för avsikt att bedriva verksamheten miljökonsekvensbeskrivningen och andra till ansökan nödvändiga utredningar och lämnar in hela ansökningshandlingen till aktuell prövningsmyndighet.

Prövningsmyndigheten ska när ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen är komplett kungöra att miljökonsekvensbeskrivningen finns, göra den tillgänglig för allmänheten och ge allmänheten tid att yttra sig över densamma.

Prövningsmyndigheten ska härfter slutföra miljöbedömningen göra en slutlig och samlad bedömning av miljöeffekterna. När frågan är avgjord ska beslutet kungöras. Beslutet kan överklagas av berörda inom en viss angiven tid.

Figur 8.1.1. Schematisk bild över prövningsprocessen. Processen är nu i samrådsskedet och det så kallade undersökningssamrådet. Skanska har i aktuellt ärende bedömt att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan varför en specifik miljöbedömning inte bedöms behöva genomföras enligt bolagets uppfattning. Undersökningssamrådet omfattar i aktuellt ärende även avgränsning av liten miljökonsekvensbeskrivning. Slutligt avgörande i fråga om bedömning om betydande miljöpåverkan har dock Länsstyrelsen.

8.2 Samrådskrets för planerad ändring av verksamhet

Skanska har för avsikt att skriftligen samråda med Länsstyrelsen och Göteborgs stad, miljöförvaltningen. Skanska bjuder även in myndigheterna till samrådsmöte.

Skanska har även för avsikt att skriftligt samråda fastighetsägare som innehar fastighet inom ca 500 m från Skanskas verksamhet vid Vikans kross. Samråd avses även ske med Göteborgs hamn och verksamhetsutövare som har direkt angränsande verksamhet till Vikans kross, såsom Sortera Materials Nordic AB, Gryaab AB, Lokallager Byggservice 1 AB, Herkules Grundläggning och Thomas Betong AB. I samband med utskick av samrådsinformation, kommer Skanska att informera om möjligheten att inkomma med synpunkter på den planerade ändringen av verksamheten.

Skanska avser att lämna in ansökan om ändringstillstånd under sommaren 2023.